

UDENRIGSMINISTERIET

Dato: 30. marts 2016

Spørgsmål nr. 16 fra Finansudvalgets til udenrigsministeren af 29. marts 2016 ad Forslag til folketingsbeslutning B 107 om at trække aktstykke 73 af 17. marts 2016 om formålsbestemte indtægter til flygtningefaciliteten for Tyrkiet tilbage.

FIU ad. B 107, spørgsmål 16:

Vil ministeren redegøre for, hvordan den danske støtte til flygtningefaciliteten for Tyrkiet og til EU's beslutning om fra Grækenland og fra Det Ægæiske Hav at sende personer, der ønsker at søge asyl i et EU-land, tilbage til Tyrkiet, stemmer overens med:

- a) Tyrkiets manglende tilslutning til FN's flygtningekonvention for så vidt angår ikke-europæiske flygtninge,
- b) Danmarks manglende anerkendelse af Tyrkiet som sikkert tredjeland i asylretlig forstand,
- c) oplysninger om Tyrkiets tilbagesendelse af, frihedsberøvelse af og vold mod syriske flygtninge som beskrevet af bl.a. Human Rights Watch (<https://www.hrw.org/news/2015/11/23/turkey-syrians-pushed-back-border>) og Amnesty International (<https://www.amnesty.org/en/documents/eur44/3022/2015/en/>), og
- d) Folketingets énstemmige vedtagelse af V 28, hvor menneskerettighedssituationen i Tyrkiet giver anledning til "alvorlig bekymring"???"

Svar:

Det fremgår af den fælles erklæring efter mødet mellem EU's stats- og regeringschefer og deres tyrkiske kollega den 18. marts, at EU og Tyrkiet på mødet blev enige om at standse irregulær migration fra Tyrkiet til EU med henblik på at ødelægge menneskesmuglernes forretningsmodel og give migranter et alternativ til at sætte deres liv på spil.

I aftalen indgår som et ekstraordinært og midlertidigt tiltag med henblik på at standse menneskelig lidelse og genetablere offentlig orden, at irregulære migranter, der bevæger sig fra Tyrkiet til de græske øer, vil blive returneret til Tyrkiet, at dette vil ske i fuld overensstemmelse med EU og international ret, at alle migranter vil være beskyttet i overensstemmelse med relevante internationale standarder og i respekt for princippet om non-refoulement, og at de nødvendige, videre skridt tages og bilaterale aftaler træffes af Grækenland og Tyrkiet med assistance fra EU's institutioner og agenturer.

Af konklusionerne fra mødet i Det Europæiske Råd den 17.- 18. marts fremgår det, at Det Europæiske Råd anmoder Kommissionen om at koordinere al nødvendig støtte til Grækenland med henblik på fuld gennemførelse af erklæringen fra EU og Tyrkiet og udarbejde en operationel plan. Kommissionen vil sammen med medlemsstaterne og agenturerne koordinere og organisere de støttestrukturer, der er nødvendige for reelt at gennemføre den. Kommissionen vil regelmæssigt aflægge rapport til Rådet om gennemførelsen heraf.

Det fremgår videre af konklusionerne, at Det Europæiske Råd noterer sig Kommissionens meddelelse "De næste operationelle skridt i samarbejdet mellem EU og Tyrkiet på migrationsområdet", navnlig med hensyn til hvordan en asylansøgning fra en migrant, der passerer fra Tyrkiet til Grækenland, kan afvises på grundlag af begrebet "første asylland" eller "sikkert tredjeland" i overensstemmelse med europæisk ret og folkeretten.

Endelig fremgår det af konklusionerne, at EU gentager, at det forventer, at Tyrkiet overholder de højeste standarder med hensyn til demokrati, retsstatsprincippet og overholdelsen af de grundlæggende frihedsrettigheder, herunder ytringsfriheden.

Af Folketingets vedtagelse V 28 fremsat den 3. marts 2016 fremgår, at Folketinget finder, at udviklingen i Tyrkiet på retsstatsområdet og med hensyn til grundlæggende rettigheder giver anledning til alvorlig bekymring. At Tyrkiet har udfordringer på menneskerettighedsområdet, som EU og Danmark i øvrigt løbende tager op i relevante sammenhænge, skal imidlertid ikke forhindre os i at forbedre forholdene for de hundrede tusinder eller millioner af flygtninge, der opholder sig i Tyrkiet.

Af aktstykket om Tyrkiet-faciliteten fremgår det, at det overordnede formål med faciliteten er at yde koordineret støtte til håndtering af de udfordringer, der er forbundet med det store antal asylansøgere og flygtninge fra Syrien, der pt. opholder sig i Tyrkiet. Der er således tale om en styrkelse af nærområdeindsatsen målrettet flygtningenes umiddelbare humanitære og udviklingsbehov, og de tyrkiske myndigheders og værtssamfunds håndtering af flygtningene for derved at begrænse tilstrømningen af irregulær migration til EU. Midlerne kanaliseres gennem eksisterende EU-instrumenter i overensstemmelse med gældende regler og procedurer. Den økonomiske støtte målrettes flygtningenes umiddelbare humanitære og udviklingsbehov, og de tyrkiske myndigheders og værtssamfunds håndtering af tilstrømningen af flygtninge. Støtten til Tyrkiet er betinget af, at Tyrkiet nøje overholder de betingelser, der fremgår af EU-Tyrkiet handlingsplanen og EU-Tyrkiet topmødeerklæringen fra den 29. november 2015. Flygtningefaciliteten for Tyrkiet skal ledes af en styringskomite, der har til opgave at udarbejde strategiske retningslinjer for projekterne.

Der henvises i øvrigt til udlændinge- og integrationsministerens besvarelse af udvalgets spørgsmål 5-15 ad beslutningsforslag B 107, herunder fsva. punkterne a) og b) særligt til besvarelsen af spørgsmål 6 og 7 og fsva. punkt c) særligt til besvarelsen af spørgsmål 13 og 14.